

Περί Ελευθερίας, Δικαιοσύνης, Παιδείας και Δημοκρατίας.

Του Καθηγητή Ηλία Σταμπολιάδη, Μηχανικού Μεταλλείων, Μεταλλουργού,
Μέλος ΙΗΑ.

Η Δημοκρατία είναι το πολίτευμα που συνίσταται από κανόνες λειτουργίας και λήψης αποφάσεων σε μία κοινωνία ισότιμων, ελεύθερων και ενάρετων προσώπων που εμφορούνται από την αγάπη για το καλό της πόλης και κατ' επέκταση το καλό όλων των πολιτών.

Βεβαίως οι έννοιες της ελευθερίας και της ισοτιμίας των προσώπων είναι λίγο πολύ ευνόητες ενώ η έννοια της αρετής υπόκειται σε διαστρεβλώσεις που διαβαθμίζονται από την ταύτισή της με το ίδιο συμφέρον (πλούτο, δόξα, εξουσία), που σήμερα εκφράζεται με το φαινόμενο του δικαιωματος ως φιλοσοφική απόρροια του μηχανιστικού και ιστορικού υλισμού, μέχρι το Αριστοτελικό μέτρο μεσότητας μεταξύ έλλειψης και υπερβολής.

Για την επίτευξη της δικαιοσύνης πρέπει να υπάρχει σαφής αντίληψη μερί αρετής που να διακατέχει την πλειονότητα των πολιτών (πάντα υπάρ-

χουν εξαιρέσεις) και να εκφράζεται με τους απαραίτητους κανόνες λειτουργίας του πολιτεύματος και συμπεριφοράς των πολιτών που σήμερα διαφέρουν από τόπο σε τόπο και επηρεάζονται από τις συνθήκες ζωής και πολιτισμού του κάθε λαού.

Είναι προφανές εκ των ανωτέρω ότι η έννοια της αρετής διαφέρει όχι μόνο από άτομο σε άτομο αλλά και από λαό σε λαό. Το ερώτημα που τίθεται είναι εάν υπάρχει ένα κοινό κριτήριο ή μία κοινή φυσική σχέση των πραγμάτων και των όντων που να μπορεί να θεωρηθεί ως παγκόσμιο κριτήριο για τον χαρακτηρισμό και την διάκριση της αρετής. Η απάντηση στο ερώτημα αυτό θα αποτελέσει την βάση για την διαμόρφωση του συστήματος παιδείας που σήμερα υπόκειται στην αυθαιρεσία και κοσμοαντίληψη που θέλει να επιβάλλει η εκάστοτε εξουσία.

Σύμφωνα με την ελληνική φιλοσοφία υπάρχει μία αυτονομία μεταξύ υλικού και πνευματικού κόσμου που στον άνθρωπο εκφράζεται με την αυτόνομη ύπαρξη του σώματος, που είναι βαρύ και φθαρτό, και της ψυχής που είναι ελαφριά και άφθαρτη και αναζητά την απελευθέρωσή της στον κόσμο των ιδεών που συνιστά το δικό της περιβάλλον. Αυτή η αυτονόμηση και αντιπαλότητα σώματος και ψυχής δημιουργεί προβλήματα στον ορισμό της αρετής.

Σύμφωνα με την Ορθόδοξη αντίληψη, που εκφράζεται από τους μυστικούς πατέρες και είναι περισσότερο αντιληπτή σε εμάς από το έργο του Μάξιμου του Ομολογητή, δεν υπάρχει αντίθεση μεταξύ υλικού και πνευματικού κόσμου και αυτή η έλλειψη αντίφασης είναι απόρροια του γεγονότος της εκ του μηδενός δημιουργίας των πραγμάτων και των όντων από την ενέργεια ενός αυθύπαρκτου Δημιουργού. Η δημιουργία δεν συμμετέχει στην ουσία του Δημιουργού αλλά είναι αποτέλεσμα της ενέργειάς του και διατηρείται από την συνεχή δράση της. Ως εκ τούτου όλα τα όντα τόσο τα υλικά και φθαρτά όσο πνευματικά και άυλα (Άγγελοι), ευρίσκονται σε μία αμοιβαία συσχέτιση, η παραβίαση της οποίας οδηγεί στην επιστροφή στο μηδέν κάτι που κατά την γνώμη μου θυμίζει το δεύτερο θερμοδυναμικό αξίωμα που λέει ότι όταν αυξάνεται η αταξία ενός συστήματος αυτό οδηγείται στον θάνατο πράγμα που είναι φανερό και στην πορεία του

Ελληνισμού που δεν διαθέτει την απαραίτητη ενέργεια για την άρση της εσωτερικής του αταξίας.

Κατά την δική μου αντίληψη το συμπέρασμα που θα ήθελα να μοιραστώ μαζί σας και ήδη το ανέφερα στα ανωτέρω είναι ότι η παιδεία για να είναι επωφελής πρέπει να βασίζεται στο γεγονός της εκ του μηδενός δημιουργίας του κόσμου από την ενέργεια και όχι από την ουσία του Θεού, πράγμα που συνεπάγεται ότι η παιδεία πρέπει να οδηγεί τον άνθρωπο στην διάκριση ότι δεν μπορεί να γίνει θεός και ότι για να τελειωθεί, να ομοιάσει κατά χάριν με τον θεό, πρέπει να ζει σε εξάρτηση από το σχέδιο της δημιουργίας. Η ανθρωπογενής αντίληψη περί παιδείας που υπόκειται στην αυθαιρεσία της εκάστοτε εξουσίας δεν οδηγεί στην πρόοδο και παραποιεί την έννοια της Δημοκρατίας.

Τα άρθρα που δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα του ΙΗΑ εκφράζουν αποκλειστικά τους συγγραφείς – μέλη του ΙΗΑ. Η ιστοσελίδα του ΙΗΑ δεν λογοκρίνει, ούτε επεμβαίνει σε άρθρα – κείμενα των μελών του ΙΗΑ.

INTERNATIONAL HELLENIC ASSOCIATION